

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1977/78: 3 y

över propositionen 1977/78: 40, bilaga 1, i fråga om stöd till uppförande av kommunägda industrilokaler jämte motion

Till näringsutskottet

Näringsutskottet har beslutat bereda arbetsmarknadsutskottet tillfälle att avge yttrande över propositionen 1977/78: 40 om åtgärder för att främja de mindre och medelstora företagens utveckling, såvitt angår frågan om stöd till uppförande av kommunägda industrilokaler (bilaga 1 moment 9), jämte motionen 1977/78: 131.

Utskottet

I enlighet med förslag i årets budgetproposition har under reservationsanslaget Särskilda stödåtgärder i glesbygder förts upp en ny anslagspost, benämnd Särskilda sysselsättningsinsatser. Medelsbehovet under posten har beräknats till 1,7 milj. kr. Därmed är avsett att täcka kostnaderna för tre utgiftsändamål; nämligen vissa projekt i Vindelälvsområdet, statligt stöd till särskilda arbetsgrupper som bildats med uppgift att skapa ökad sysselsättning i glesbygder samt bidrag till kommuner för uppförande av industrilokaler för uthyrning.

Den nya stödverksamheten för uppförande av kommunala industrilokaler riktar sig till mindre orter i det inre stödområdet samt på Gotland. Som bidragsvillkor gäller bl. a. att lokalytan får uppgå normalt till högst 2 000 m². Bidragets storlek bestäms av regeringen från fall till fall. I princip tillämpas reglerna om lokaliseringsbidrag/avskrivningslån enligt kungörelsen om statligt regionalpolitiskt stöd.

I den föreliggande propositionen förordas en viss utbyggnad av stödverksamheten. Det är avsett att stöd också i fortsättningen skall lämnas främst inom det inre stödområdet och på Gotland, men det föreslås samtidigt att stöd skall kunna ges i undantagsfall även i andra delar av det allmänna stödområdet. Vid ortsvalet skall i "första hand" mindre orter komma i fråga.

Till propositionens förslag om ändrade riktlinjer för bidragsverksamheten är inte fogat förslag om ökad medelsanvisning för innevarande budgetår. För nästa budgetår förutskickas däremot en till 30 milj. kr. vidgad beslutsram. Den frågan är avsedd att tas upp på nytt i budgetpropositionen 1978.

Med anledning av propositionens förslag har i motionen 1977/78: 131

av Olle Westberg i Hofors m. fl. (s) framställts yrkande med syfte att även inkludera den s. k. grå zonen i stödverksamheten.

Med den grå zonen menas flertalet kommuner i gränsområdet till det allmänna stödområdet. Regeringen har tidigare i höst beslutat (jfr prop. 1976/77: 95 s. 17—18, AU 1976/77: 26 s. 7—8) att för tiden den 1 november 1977—den 30 juni 1979 med nämnda gränskommuner skall jämföras Kinda, Ydre, Nässjö, Uppvidinge, Högsby, Borås, Marks och Ulricehamns kommuner.

Utskottet ser det fr. o. m. innevarande budgetår införda stödet till uppförande av kommunala industrilokaler i mindre orter som ett komplement till uppbyggandet i industricentratiftelsens regi av statliga industricentra i vissa regionala centra, dvs. större orter, i det inre stödområdet. Trots möjligheter till förstärkt regionalpolitiskt stöd i det inre stödområdet har det visat sig föreligga avsevärda svårigheter att få till stånd industriell verksamhet där. Detsamma gäller om Gotland. Mot den bakgrunden vill utskottet understryka betydelsen av att skogslänens inre delar även i framtiden klart prioriteras när det gäller regionalpolitiska insatser. Detta innebär att de begränsade resurser som står till förfogande för kommunala industrihus i princip bör förbehållas kommuner i det inre stödområdet samt Gotland. Avsteg från denna princip bör förekomma endast i undantagsfall. Det bör i så fall gälla utsatta kommuner i andra delar av det allmänna stödområdet. Utskottet kan i den delen acceptera propositionens förslag och godtar också att möjlighet öppnas att i vissa fall lämna bidrag för uppförande av industrilokaler även i orter som inte kan betecknas som mindre. Av det anförda följer att utskottet inte är berett att tillstyrka motionsförslaget att utsträcka bidragsverksamheten till kommunerna i gränsområdet till det allmänna stödområdet (grå zonen). Med anledning av vad som anförts i motionen om sysselsättningsproblemen i dessa kommuner vill utskottet tillägga att avsikten med inrättandet av en ”grå zon” var att ge bättre möjligheter till regionalpolitiskt stöd där än i övriga kommuner utanför det allmänna stödområdet. Bl. a. ville man på detta sätt överbrygga de tröskelleffekter som uppstår genom tekniken med avgränsade stödområden.

När det gäller statligt stöd till kommunala industrihus vill utskottet slutligen erinra om att det alljämt finns möjlighet att uppföra kommunala hantverks- och servicehus som beredskapsarbete. För stöd till den typen av byggnader gäller i och för sig inte några geografiska avgränsningar.

Stockholm den 1 december 1977

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

ROLF WIRTÉN

Närvarande: Rolf Wirtén (fp), Bengt Fagerlund (s), Jan-Ivan Nilsson (c), Gördis Hörnlund (s), Filip Fridolfsson (m), Arne Fransson (c), Bernt Nilsson (s), Elver Jonsson (fp), Pär Granstedt (c), Frida Berglund (s), Ivar Nordberg (s), Sten Svensson (m), Sune Johansson (s), Anna Wohlin-Andersson (c) och Karin Flodström (s).

Särskilt yttrande

av Bengt Fagerlund, Gördis Hörnlund, Bernt Nilsson, Frida Berglund, Ivar Nordberg, Sune Johansson och Karin Flodström (alla s):

Vid tillkomsten av nu behandlade bidrag till uppförande av kommunala industrilokaler riktades från socialdemokratisk sida invändningar mot bidragets konstruktion. Med erinran om att tidigare uppförda kommunala industrihus i en del fall blivit stående tomma förordades från vårt håll i en reservation (nr 4) till betänkandet AU 1976/77: 23 att bidraget anknöts till de principer som gäller för utbyggnaden av statliga industricentra. Dessa principer innebär i här aktuellt avseende att åtminstone viss del av centra skall vara uthyrd innan anläggningarna börjar uppföras. Om vårt förslag hade följts skulle man således ha skapat garantier för beläggningen även av kommunala industrilokaler som uppförs med stöd av förevarande statsbidrag. Därutöver underströks i reservationen vikten av att den del av kapitalkostnaderna som inte täcks av statsbidraget skall tas ut vid hyressättningen.

Vi har med detta yttrande velat markera att vi vidhåller vår uppfattning om hur bidraget bör vara konstruerat.

